

MAGYAR MŰSA.

Költ Bétsben 25. Júliusban 1787.

T S. P Ó Ó T S A N D R Á S'
 N E V E T Ő D E M O K R I T U S A.
 E L S Ő H A H O T A,

melly

*a' ruha-körságban finlödö, 's magokat a' fő Rendek-
 hez tenni kívánó Mazúrházi-akat neveti-ki.*

Szép volt az *Apelles'* festett Helénája,
 A' Vargának még sem tettett a' ruhája:
 De a' mai módi köntösnek formája,
 A' ki kapó Világ' nyóltzadik tsudája.
 Mondják, hogy *Heléna* fel-készült módofan,
 Akkor, mikor Párist várta manérofán,
 De, még ehez képest pongyolán 's tziertosan
 Lett volna; merem azt bondani biztosan.
 A' Vitéz *Hektor*-is bámúlt Jegyesére
 A' fzepe *Andromakhé'* tzi fra köntösére;
 De, ha tsak attól-is meg-pesdült a' vére:
 Hályog erefzkedne más ma a' fzemére.
 Sokra ért *Orféus* lantja' erejével;
 De, annyira még sem ment a' lant-örvével,
 Mint a' mai világ' piperés testével,
 'S azt pontba ki-nyomó nyalka köntösével.
 Akadt, Athénásba, edgy olyan goromba,
 A' ki edgy szép Bálványt tsókolt alattomba,

Ü g g

Kér-

Kérte feleségül, nem adták: 's azomba —
 Ott fenn felejtette a' nyakát, potomba.
Pigmálion felől ne gondold tréfának;
 Hogy formáját vévén *Vénus* ofzlopának,
 Tziprusba, szeretöt faragott magának,
 'S Rabja lett, ki-mettzett alabástromának.
 Könyörgött, hogy *Vénus* nyújtson segítséget!
 Nyújtott-is, meg-szánván ezt a' dühöfséget:
 Az alabástromnak ad elevenséget,
 'S így kap bolondjában nyalka Feleséget!
 Óh! ha edgy Bálvány-kép így meg-tud tettzeni,
 Hogy ne tudna hát az eleven sérteni?
 A' mellyet nem szükség érzékenyíteni,
 Tsak újmódi köntöst kell rá biggyeszteni.
 Mellynek a' formáját akarnám festeni,
 De úgy Szabó-Tzéhet kellene gyűjteni.
 Azt pedig, ki-gyözné borral bé-tölteni?
 'S ofztán, más forma-is vólt az elébbeni.
 Többnyire, majd minden Újság' eleire
 Változik a' köntös szebbre-é? vagy mire?
 Úgy, hogy az-is tettzik, annyira mennyire,
 A' ki, roka-farkat köt az ületire.
 Már most a' Vén Szabó ebet üt magával,
 Ott ülhet, a' Jámbor! a' Karafiával,
 Nem jádzik az olló most a' Kamukával,
 Még a' Koncentel-is fog-hegyen, 's módjával.
 Az Ifjak, ha láttak Komédia-Házat,
 A mellyben változó, nem tsak az ábrázat;
 Hanem újjabb újjabb módi a' ruházat:
 A' szerént tzifráznak garnirozott vázat.
 Nem tudja a' világ, mit tsinal kinyában,
 Meg-vefzett: 's mondhatom van öly Plánétában,
 Hogy tsak a' más százban, kísértet formában
 Lármát ütött vólna, ilyen Maskarában.

MÁS

Má: köntösben járt a' Násó Korinnája,
Másban ismét a' Szüz *Diána* Nimfája;
Hattyú tollal tölt-meg a' *Didó* párnája:
'S volt-is köntösének különös formája.
De most, edgy Susterne, Grófnéval pariroz;
Meg-fejt edgy bóbitát; 's férjének flatiroz,
Ha így nem bóldogúl: dál-fúl kujoniroz,
Míg párját nem öntet, addig atakiroz.
Minap, edgy Borbélyné, Szomszéd-Azfzonyának
Újmódi szabását látja Volánnának.
A' nevét fe tudja téli Szalupjának:
Még-is, nyomba mását varratja magának.
Ládd! a' fzegény Ura, borotva fenéssel
Keresi a' póltrát ször-vakaró késsel:
Még-is a' mit meg-lát, kíváncsi-nézéssel,
Meg-kell Afzfzonymnak lenni edgy vetéssel.
Még tsak nem-is Kantus, ha nem tarka-barka,
Ha zöld a' tzipökje; más légyen a' farka;
Így lesz az emberből pettegetett szarka,
Rémitő tsudának mind füle mind farka!
Ha módját nem leli; Támad szív-mádrája,
Melly ellen nem hafznál fenki Patikája:
Hanem, a' György Deák Bétsi portékája.
Ez az Afzfzonyoknak járvány-nyavalyája.
Sajnos a' bóbitát gyakran újjítani,
'S a' Kártabiánkát úgy fzaporitani;
Mesterséggel kell hát eleit állani,
'S úgy-kell a' világot meg-bolondítani.
Maradjon a' tsipke 's Tin-tuk a' hajdani,
Tsak a' pántlikát kell rólla le-fosztani;
Ha világos kék színt viselt a' mostani,
Hólnap, gránát-színnel kell azt fel-váltani.
Sok, a' ki hajára kentsérez pomádét,
Azt vélnéd, hogy reggel ívott Tsokoládét,

Ebed

Ebéd után pedig finum Lemonádét;
 Holott csak éh-kortyal tette a' paradét.
 Ah! Beh! ritka madár a' bölts Aspasia,
 Kit meg-nem vakított a' világ módia,
 Se bujaság, se' más férj-fzopó hárpia,
 Se' telhetetlenség; se' femmi fúria.
 Király vólt a' férje *Tzirus*, edgy országba,
Aspasia még sem merült bújaságba;
 'S nem finlett annyira a' ruha-korságba;
 Mint ma, a' ki fulig van az adóslágba.
 Mikor azért *Tzirus*, holmi drágasággal
 Keresné a' kedvét, egész nyájassággal;
 Fel-hagyván a' fokba álló tzifrasággal;
 Felel *Aspasia*, ilyen okoslággal:
 „Te fok ezer népet tartasz költségesen,
 „Az én Kintsem Te vagy! Csak Te nézz kegyesen,
 „Kárbunkulus helyett, azt veszem kedvesen,
 „Én Téged; míg élek, szeretlek szívesen!
 Híres a' *Fótzion*' Párja, Attikába,
 Mert, ez-is, öltözött, most tsekély ruhába.
 Majd Férje köntösét vetette nyakába,
 'S úgy galantírozott a' Komédiába.
 De, ma a' módinak el-nem lehet múlni,
 Mert, másként *Xantippét* hallod dúlni fúlni,
 'S jobb már jó *Sókrates!* előlle tágúlni;
 Mert a' dörgés után, ménykö talál húlni.
 Tovább, más dolgába, magam nem avatom;
 Most-is, inkább magam halotját síratom,
 'S mikor Leányomat feddem, pírongatom;
 Hogy Menyem-is értsen, az az akaratom.

MÁSODIK HAHOTA.

LAKODALMI NEVEKTSÉG.

*Költ hajdani gyermek észszel, kedves Testvér Húgom'
tiszteletire.*

Mikor a' fellegek Diétára gyűlnek,
Vá Hót, Zápport, Villámást, menyköveket fűzűnek.
Ha Bakhus tejétől az erek hevűlnek
Akkor a' 'Sánták-is tántzra kerekűlnek:
Ha a' nyársra vont lúd forog a' tűz körül,
Akkor az éh gyomor jó hírt várva örűl;
Ha a' vérengező Márs szablyát közförűl;
Tép, ront, vág, öl, pufztít, fenkin nem könyörűl.
Nints olly dolog, melly ok nélkül meg-esheűlen,
Es bizonyos tzelra 's végre ne fiesűlen,
Az álom-is, gyakran hogy valót tehesűlen
Igaz az; tsak okos meg fejtöt nyerhesűlen.
En-is, hogy edgy estve le-hajtam fejemet,
Ambár fok féle gond, futtatta eszemet;
De, mihelyt *Morfeus* bé-fogta szememet,
Illy' álom követé képzelődésemet:
Vóltam edgy nagy sűrű erdön tévelygésben,
Égész ki fáradtam az út keresésben,
Láttam a' Vadakat lenni legelésben,
'S vóltam-is miattok nem kis réműlésben.
De minthogy az útat edgyszer el-vesztettem,
Most ide most oda gyors lábbal fiettem
Fáradságom a' félsz miatt felejtettem,
De még-is járt útra sohol sem érthettem.
Most a' Faunusokat hívám segítségre
A' Hamadriades Nimfákat mentségre,
Kérém; kezeimet terjesztvén az égre:
Nints hafzna! 's fel-hágok edgy nagy fára végre

Fel

Fel mászván, tetején állok egyenesen,
 Most ide, most oda vigyázzván szemefen,
 'S mikor úgy állanék egyedül tsendefen:
 Muzika szót hallék zengeni rendesen.
 Azt halván szívemben ugyan meg-újjúlék,
 Mert a' tévelygésből mintedgy szabadulék;
 Azért nagy örömmel az útnak indulék,
 'S a' honnét jött a' hang, a' felé fordulék.
 Hát! Tsudálva látok edgy dombon vigságot,
 Tudja *Mercurius!* hogy a' hazugságot
 Nera szoktam; Poéta-híttel igazlágot
 Mondok: még nem láttam ilyen mulatságot.
 Hát kövér sült ludak hegedűt vontanak,
 Két töltött Kappanok nekik kontráltak,
 A' réli Kulatsok, 's kantsók tust fűjtanak,
 Minuetet a' szép sült kacsák jártanak.
 Két pirult malatzok voltak trombitások
 A' pulykák, ki sülve, ki főve, hárfások,
 Világan örvendettek minden muzikások,
 Amott Kozák-tánczra kerekedtek mások.
 Tánczolt a' kövér szegy, a' riskásás lével,
 Ugrott a' díszbó fő tormázott szemével,
 Bárány hús lejtöt járt túros derejével,
 Ott döngött a' gömböztz, hízott bendőjével.
 A' mikor bámúlva tsudálnám ezeket,
 'S irigyeném nekik vidám életeket,
 Edgy sült kappan rám vét mosolygó szemeket,
 'S mondja, hogy újjítottam én is víg kedveket.
 Es mivel a' vigság nállam fe kelletlen,
 Közöttök magam-is nem voltam kedvetlen,
 De a' mint forgatnám őket kiméltetlen;
 Nagy szerentsétlenség történé véletlen.
 Mert edgy sült malattzal a' mint nyalakodtam,
 Végre, öszve vesztém vele, 's marakodtam,

Ker-

Kergettek: elestem: 's hogy árkot ugrottam
Így érzék-fel. Beh! kár, hogy ezt csak álmodtam!
Más nap-is az álmodot csak nem felelthettem;
Álom, esős idő! olykor ki nevettem;
Csak azért álmodtam; így-is vélekedtem,
Mert az előtt estve, fok pafzulykát ettem.
De ellenbe néha így-is gondolkodtam,
Bizony! bolondjába illyet nem álmodtam,
Jövendőt mond néha az álom, hallottam:
Azért én magamban így-is okoskodtam:
Tám? tzelez *Saturnus'* arany idejére,
Ez álom; melly elől fog jönni végtére,
'S még a' Korbelynek-is lefzsz könnyebségére
Úgy, hogy munka nélkül el-élhet kedvére.
Vagy, hogy nem mese a' János-Pap Orzága,
Mellyet még elő hoz *Saturnus'* jósága,
Ha kezéhez kerül a' fia jószága:
Héj! a' Tzigánynak-is lefzsz akkor világa!
Mikor sült ökör fog az úttzán sétálni,
Boros korsók fognak a' tsipején álni,
Kolbászt lehet minden sövényen találni.
Jupiter! Beh! jó lefzsz ott tseretsurálni.
Mikor az eszemet így hánytam vettem;
Búsultam, álmodat hogy meg-nem fejtettem;
Már boszfzúságomban rólla le-is tettem:
'S hát látom *Apollót* állani mellettem!
A' ki bús formában látván *Poécáját*;
Mosolyogva reám fordítja ortzáját,
'S pengetvén szokása szerént tziperáját,
Végre illyen szókra nyítja arany-száját:
Mit búsúlsz? Tedd félre minden bánatodat,
Ne kövesd eddig tett gondolkodásodat:
Nem vélheted ugyan tréfának álmodat,
Figyelmezz! meg-fejtem módos látásodat:

Dica

Diánának van edgy Nimfa seregében,
 P— S—ra; azt tartom esmered hírében;
 A' ki: a' szép *Júnó* vévén kegyelmében:
 Már inost Jegyesének ejtette kedvében.
 Ezt *Tzibele* lsten — Afzszony-is kedvelte,
 Ámbár fanyarúan tartotta 's nevelte;
 De minthogy más felől ez-is kedvét lelte,
 Már a' víg szerentse jó póltzra emelte —
 'S ihol! Lakodalma hogy elő fordúla,
 Ámbár még a' pártát le nem vették rúla;
 De minthogy mindennek szíve meg-újjúla:
Tzibele is tsak hogy tántzra nem indúla.
 Azért, hatalmában lévő állatoknak,
 Parantsol, tsirkének, lúdnak, 's kappanoknak,
 Pulykákknak, katsáknak, 's ölö malatzoknak:
 Hogy tegyenek frontot ifjú Afzszonyoknak.
 Így értsd-meg hát ide tzélozott álmodat,
 Meg-teszem éjjeli módos látásodat;
 Kereks tentát, penaát, vedd papirofodat,
 Tedd tisztet, 's így kezdjed jó kívánásodat:
 Hány ember 's állat ült *Tzibele* hátára,
 Neptunusnak hány tsepp víz foly szigonyára,
 Hány Tsillag fér a' szép Olympus börtjára,
 Annyi ezer áldás száljon P— S— —ra,
 Mikor vége lészzen földi életének,
 Készüljön az égben korona fejének,
 'S ott zengjen ajakán az a' dítső ének,
 Mellyet énekelnek a' huzzon négy Vének.

